

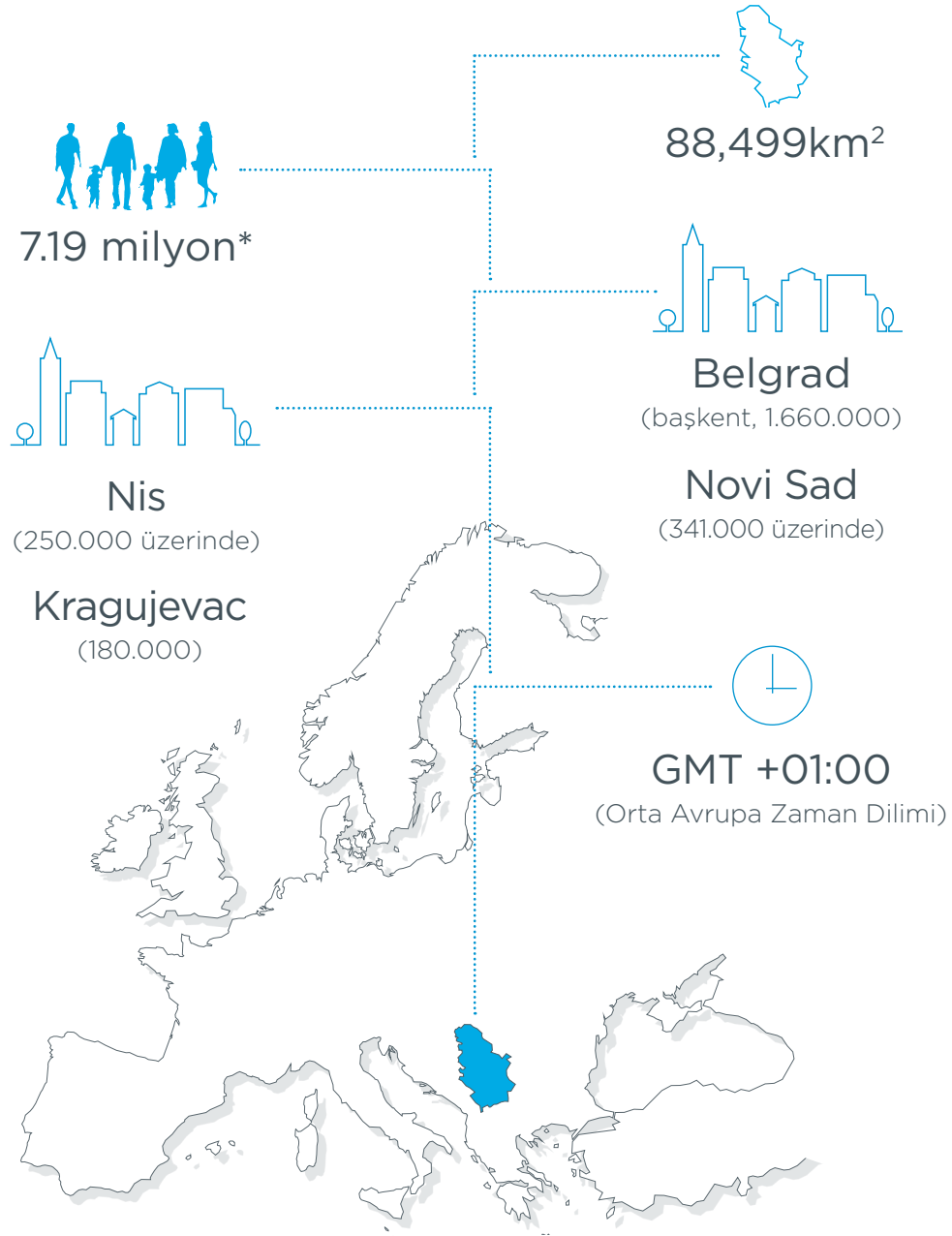
RAS

Yatırım İçin Neden Sırbistan?

Sırbistan Kalkınma Ajansı

Sırbistan'a Hoş Geldiniz!

*Veriler Kosova ve Metohiya'yı içermemektedir

Sırbistan beni çok etkiledi-o iş dünyasında gizli bir mücevherdir.

Jeff McCroskey, VP Hizmetleri Avrupa NCR

Sırbistan AB üyeliği yolunda ilerlemektedir: AB ile katılım müzakereleri resmen başlamıştır; ülkenin 2025 yılına kadar üyelik için hazır olması beklenmektedir.

Sırbistan beni çok etkiledi-o iş dünyasında gizli bir mücevherdir.*

*IBM şirketinin 2018 tarihli Küresel Yer Eğilimleri raporuna göre IBM Küresel iş hizmetleri.

Sırbistana yeni yatırımları çekmeye çabalar yeni E&Y 2018 Avrupa Çekicilik Anketi tarafından da tanındı. 2017 yılında Sırbistan doğrudan yabancı yatırım çekme konusunda rekor sayı ulaşmış. Doğrudan yabancı yatırım sayısına göre ilk kez Avrupa'nın en iyi 15 ülkesinden biri olarak listelenmiştir.

Sırbistan, Bağımsız Devletler Topluluğu dışında, Rusya Federasyonu ile Serbest Ticaret Anlaşmasına sahip tek ülkedir.

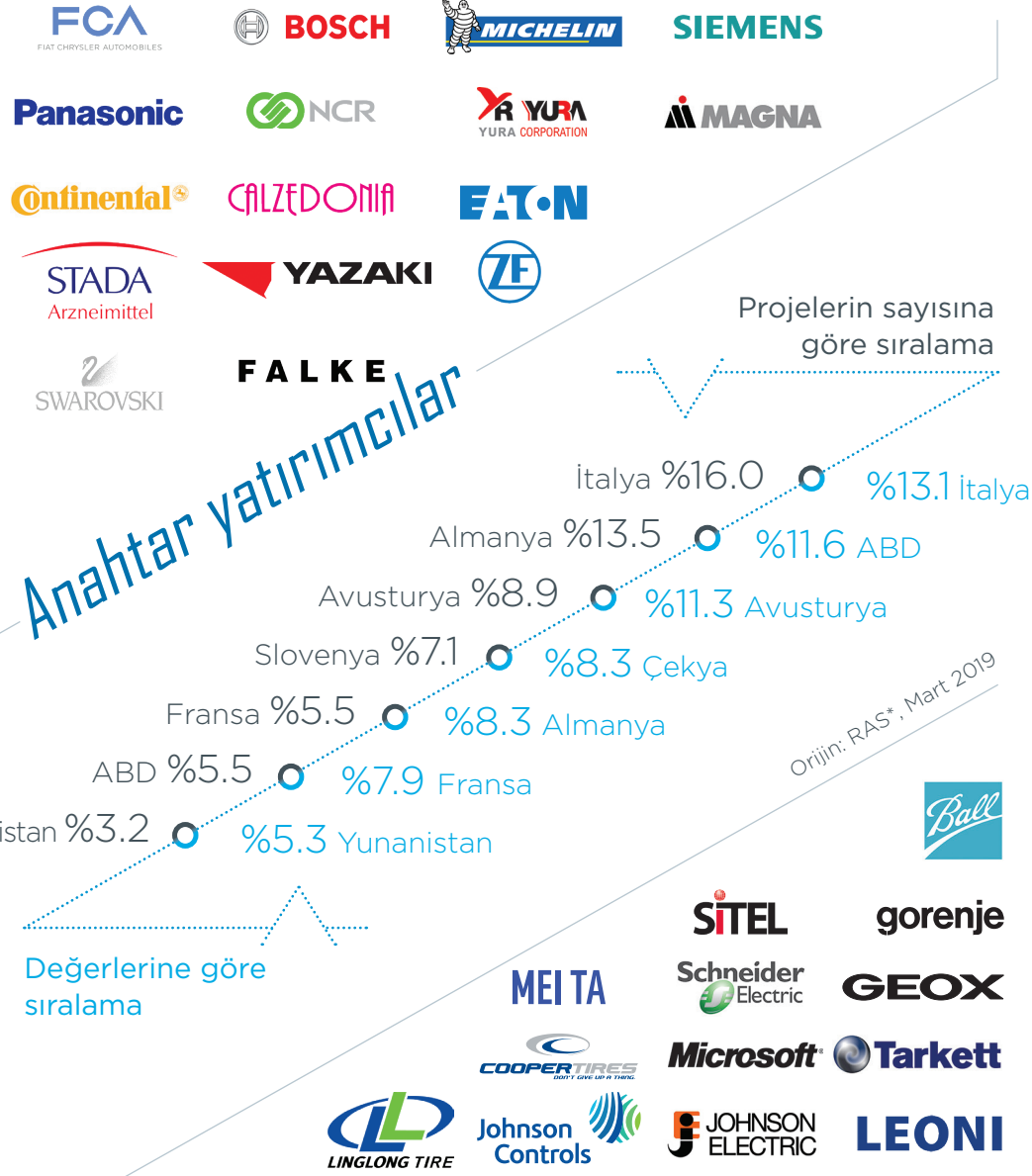
Sırbistan, Dünya Bankası'nın "Doing Business" listesinde, iki yıl içinde 43 sıra ilerleyerek, dünyada 48'inci sıraya gelmiştir.

"Financial Times" gazetesi Belgrad'ı Güney Avrupa'da geleceğin şehri seçmiştir.

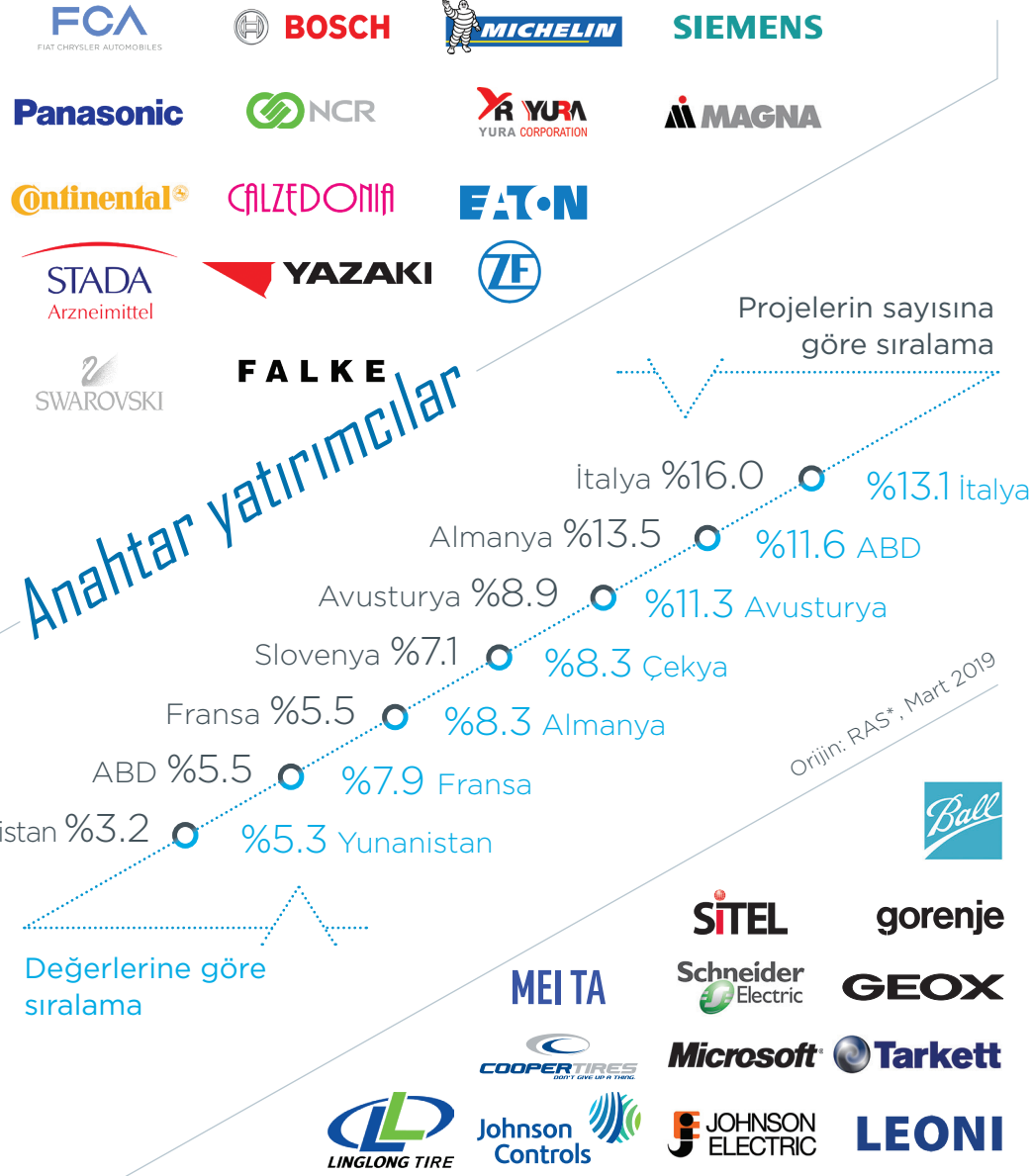
***İş ortamı istikrarlıdır ve şeffaf piyasa koşulları sunmaktadır.
Bu durum uzun vadede ticari büyümemiz için iyi bir başlangıç noktası oluşturur.***

Marco Aspesi, SR Technics Group Eski Başkan Yardımcısı

Başarılı şirketlere siz de katılın

Anahtar yatırımcılar

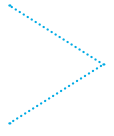
*RAS veritabanı yaklaşık 400 yabancı yatırım projesi içermektedir ve imalat ve hizmet sektöründe tüm yatırımları kapsamaktadır. Veriler, yatırımcı şirketin ülkesine göre yapılan araştırmaya dayanmaktadır.

Sırbistan yerli ve yabancı yatırımcıları çekmek amacıyla gerekli reformları uygulamak üzere önemli adımlar atmıştır. Yatırım ortamının ve yönetişimin daha da güçlendirilmesinden memnuniyet duymaktayız. Sırbistan'ın güçlü potansiyeli de göz önünde tutulduğunda, Batı Balkanlar'ın en büyüğü olarak kabul edilen ekonomisindeki bu türden olumlu değişiklikler bölgeyi de olumlu yönde etkileyecektir

Cep Suma Chakrabarti, EBRD Başkanı (2015)

FIAT 500L, SIRBİSTAN'DA ÜRETİLMİŞTİR

Yatırım İçin Neden **Sırbistan**?

Yerin çekiciliği, lojistik avantajları, nitelikli işgücü kullanılabilirliği ve Sırbistan Hükümetinin ve yerel toplulukların desteği Bosh Grubunun Pecinci Belediyesi ve Sırbistan Cumhuriyeti içinde yatırım yapmaya karar vermesinin ana nedenleri.

Jovanka Jovanovic, Robert Bosch Sırbistan'ın Genel Müdürü

Biz Sırbistan'ı iyi bir stratejik konuma sahip, yeterli altyapıya sahip ve insan kaynakları açısından büyük potansiyel olan bir ülke olarak gördük. Sırbistan, Avrupa pazarında eşsiz konumu ile çeşitli imkanları sunmakta, ama her şeyden önce, yüksek kalitede uzmanlığı sunmaktadır.

Bayan Silvia Verneti - Blina, FCA şirketin müdürü Sırbistan'da

1

Yüksek kaliteli işgücü

2

Rekabetçi işletme maliyetleri

3

1,1 milyar tüketiciye gümrüksüz erişim

4

Political and Siyasi ve ekonomik istikrar

5

Financial Mali avantajlar ve teşvikler

6

Uygun coğrafi konum

1 Yüksek Kaliteli İşgücü

Bu girişimimiz Sırbistanın endustrisine, yönetiminin yetkinliğine, ve çalışanların kalifiyesine güvenimizin göstergesidir.

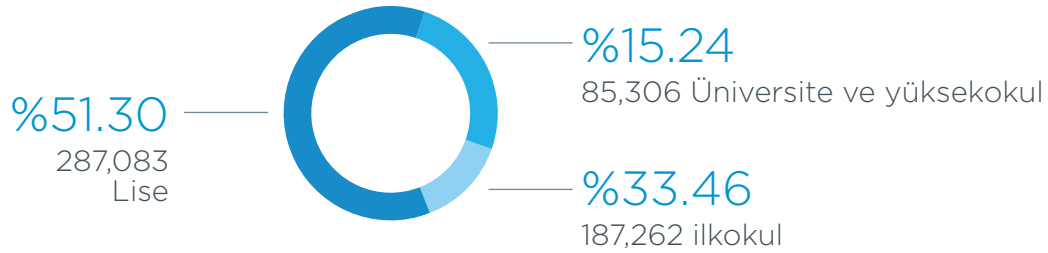
Sergio Marchionne, FCA'nın Eski Genel Müdürü

%12.9

işsizlik oranı*

Kaynak - Sırbistan Cumhuriyeti İstatistik ofisi 2018 Q4

Eğitim seviyesine göre işsizlik dağılımı

Kaynak - Sırbistan Cumhuriyeti Ulusal İstihdam servisi Ocak 2019

"Schneider Electric" Sırbistan'daki genç mühendislerin bilgisinin, yaratıcılıklarının ve deneyimlerinin farkına vardı ve "Schneider Electric" in elektrik dağıtımını yönetimi için, araştırma, geliştirme ve yazılım merkezi olan Novi Sad'dan DMS'ye yatırım yaptı.

Mr. Dragoljub Damljanovic,

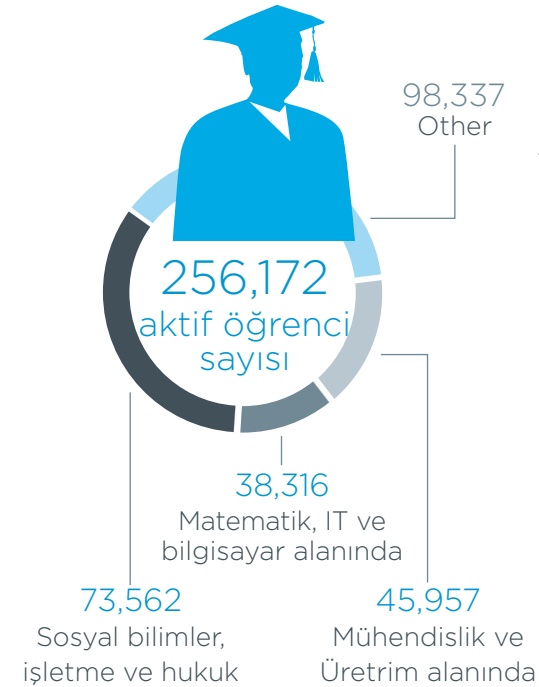
Schneider Electric 'te Güney Avrupa için Güç sistemleri ve saha hizmetleri Başkan Vekili

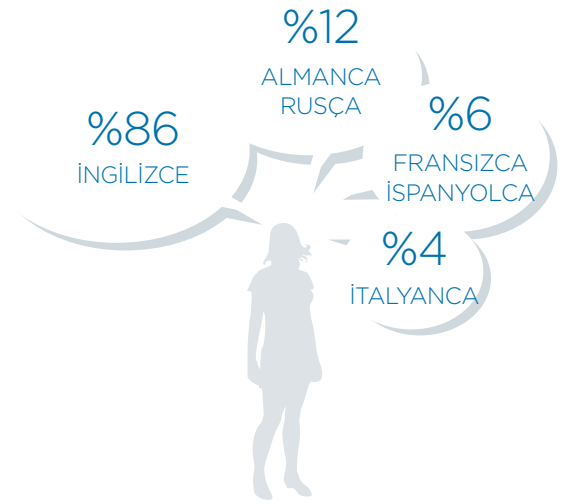
Sırbistan'a yatırım kararımız, bu ülkede son derece motive ve yetenekli işgücü bulacağımıza, diğer Avrupa ülkeleri bakımından en verimli lojistik imkânlarına sahip olacağımıza, teknik liseler ve üniversitelerle yoğun işbirliği geliştireceğimize ve ulusal ve yerel makamlarla güçlü ortaklık bağlar tesis edeceğimize olan inancımıza dayanmaktadır.

Laurent Cardon, Johnson Electric Avrupa Operasyonları Genel Müdürü

5 Ülke genelindeki üniversite merkezi

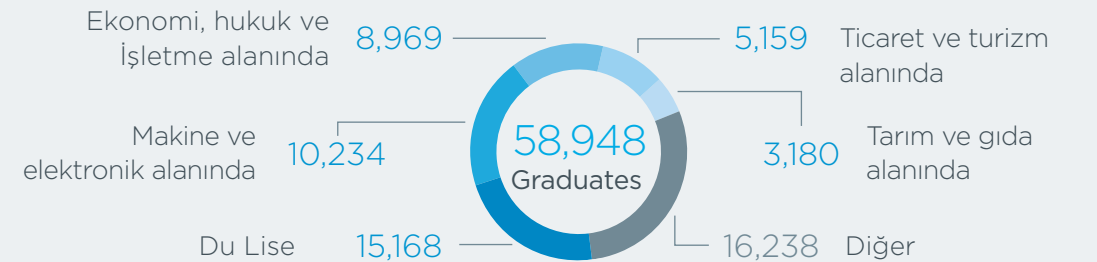

Kaynak - Sırbistan Cumhuriyeti İstatistik ofisi 2017-2018

Kaynak: InfoStud,yabancı dil bilgisi düzeyi göstergeleri, 100K+ temelinde

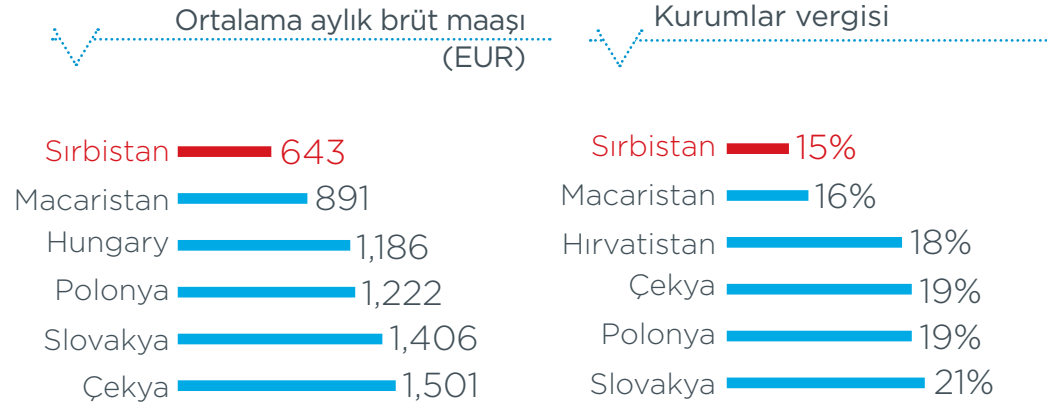
510 ülke genelindeki lise sayısı

Kaynak - Sırbistan Cumhuriyeti İstatistik ofisi 2016-2017

2 Rekabetçi İşletme Maliyetleri

Sırbistan, EUROSTAT verilerine göre 37 Avrupa ülkesi arasında elektrik, gaz, diğer yakıtlar ve sabit telefon ücretleri bakımından en ucuz ülkedir.

Kaynak - Viyana Uluslararası Ekonomik Çalışmalar Enstitüsü, 2018

AB-28 ortalamasına kıyasla maliyet tasarrufu

İşgücü

74%
tasarruf

Elektrik

41%
tasarruf

Taşıma hizmetleri

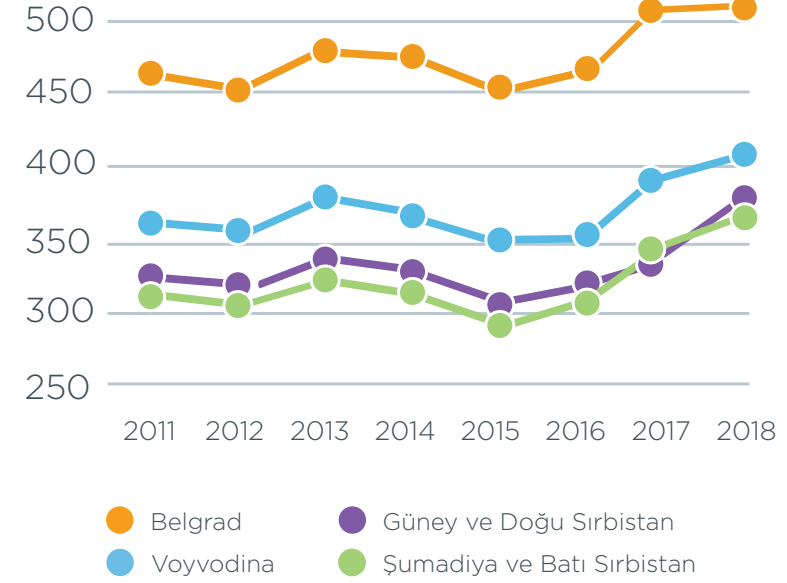
43%
tasarruf

Ofis kirası

55%
tasarruf

Kaynak - EUROSTAT 2018

Bölgelere göre ortalama net aylık maaşı (EUR)

Kaynak - Sırbistan Cumhuriyeti İstatistik Bürosu

Eski binalar 1-2.5€/m² endüstriyel binalar
Yeni binalar 3-5€/m² kira maliyetleri

200-400€/m² ortalama inşaat maliyeti

0.067 €/kWh

0.6-1.3 €/m³

0.38-0.42 €/m³

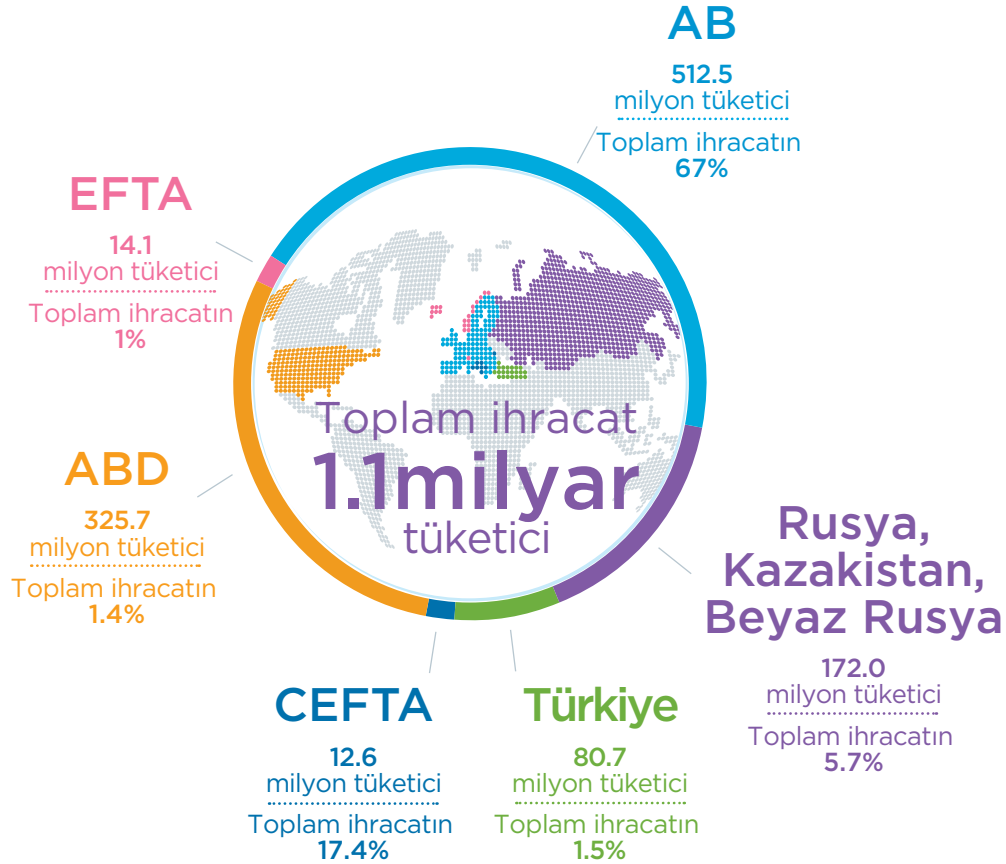
Orijin: RAS

3 1,1 Milyar Tüketiciye Gümrüksüz Erişim

Eğitimli ve deneyimli işgücünün varlığı, yatırımcılara yönelik teşvikler, RF ve Türkiye'yle Serbest Ticaret Anlaşmalarının yanı sıra gelişmiş altyapısı ve elverişli coğrafi konumu Grundfos'un Sırbistan'a yatırım yapmasının temel nedenlerindedir

Jim Toft Nielsen, Grundfos Sırbistan Genel Müdürü

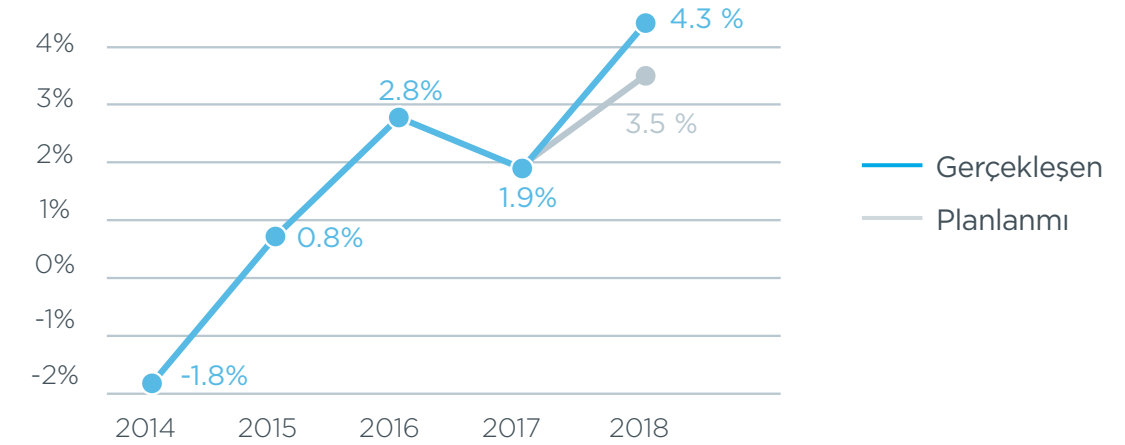

4 Siyasi ve ekonomik istikrar

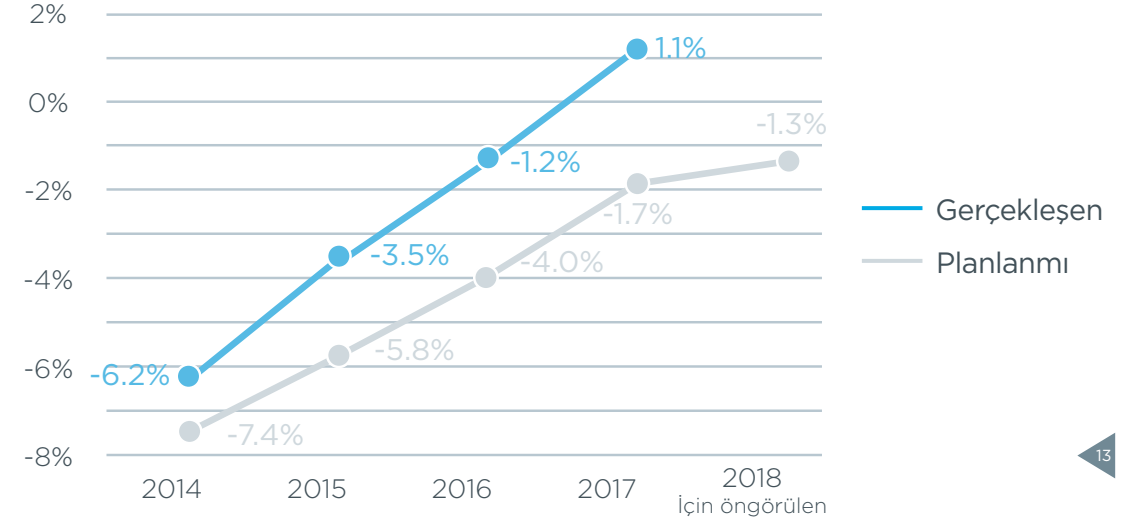
Geçtiğimiz birkaç yıl boyunca, Sırbistan siyasi ve ekonomik istikrarı daha da geliştirmek için adımlar attı. Sırbistan'ın ithalat ve tüketim kaynaklı ekonomik büyüme eğilimini tersine çevirmek ve ülkeyi dinamik ve sürdürülebilir bir büyüme yoluna sokma amacıyla, yatırım ve ihracat öncülüğünde, makroekonomik istikrar ve iş ortamının iyileştirilmesinden oluşan ekonomik reformların yapılması gerekiyordu.

2014 yılından beri Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti, hükümet borçlarının azaltılması için, daha büyük mali sorumluluk da dahil olmak üzere kamu yönetiminde, devlete ait işletmelerde reform yapılması için ve her şeyden önce Kamu sektöründe verimliliğin bir arttırması için adımları attı.

GSYH büyümesi (%)
Kaynak - Sırbistan Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı, Sırbistan Ulusal Bankası

Consolidated Deficit/Surplus (%GDP)
Kaynak - Sırbistan Ulusal Bankası, Sırbistan Cumhuriyeti Mali Konseyi

5 Mali Avantajlar ve Teşvikler

Geri Ödemesiz Nakit Yardımı

Sırbistan Hükümeti, ilk sermaye yatırımını ve işletme kuruluşunu kolaylaştırmak amacıyla, üretim ve uluslararası ticarete konu olabilecek hizmet sektöründe "greenfield" ve "brownfield" projelere maddi destek vermektedir.

İnşaat Arazisi Transferi İçin Sübvansiyonlar

Hükümet veya belediye, (arazi devlet malı ise) ulusal öneme sahip bir yatırım projesini desteklemek ya da (arazi Belediyeye ait ise) yerel ekonomik kalkınmayı teşvik etmek amacıyla inşaat arazisini piyasa fiyatının altında bir bedele satabilir.

Kurumlar Vergisinden Muafiyet

Yüzden fazla kişiyi istihdam eden ve 8.5 milyon Avro'nun (1 milyar dinar) üzerinde yatırım yapan yatırımcılar, on yıl süreyle kurumlar gelir vergisi muafiyetinden yararlanabilirler. Vergi muafiyeti, şirketin kar elde etmeye başlamasıyla başlar.

Bordro Vergisi İçin Teşvikler

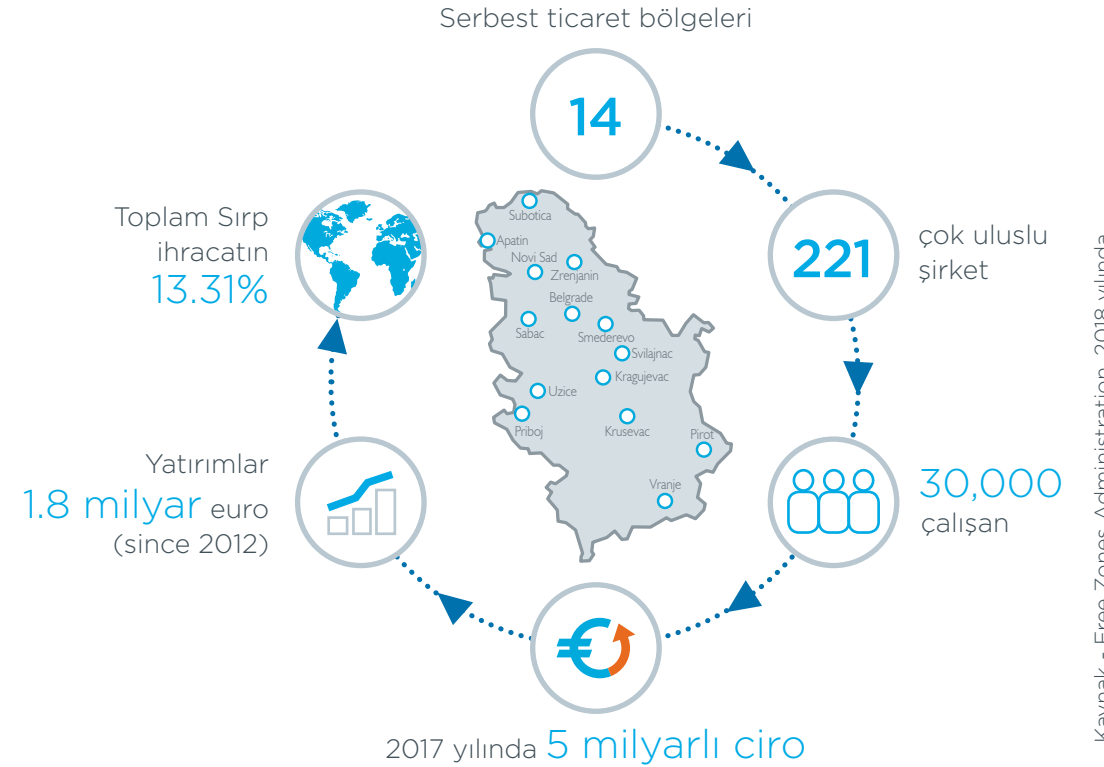
Altı aydan uzun süreyle Ulusal İşsizlik Ajansına kayıtlı kişilerin istihdam edilmesi halinde, işverenler net maaş için ödenen vergilerin büyük kısmından, istihdamın başlamasından 31 Aralık 2019 tarihine kadar olan dönemde muaf tutulur:

- 1-9 yeni iş: % 65'lik indirim
- 10-99 yeni iş: % 70'lik indirim
- 100+ yeni iş: % 75'lik indirim
(Bordro vergisi teşvikleri mali teşviklerle birleştirilemez)

Çifte Vergilendirmeden Muafiyet

Sırbistan Cumhuriyeti, gelir, sermaye ve mülkiyet alanlarını kapsayan, 54 adet çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmasına taraftır. Sırbistan, çok sayıda Avrupa ülkesinin yanı sıra, Asya ve Afrika ülkeleriyle de bu konuda anlaşmalar imzalamıştır.

Serbest Ticaret Bölgeleri

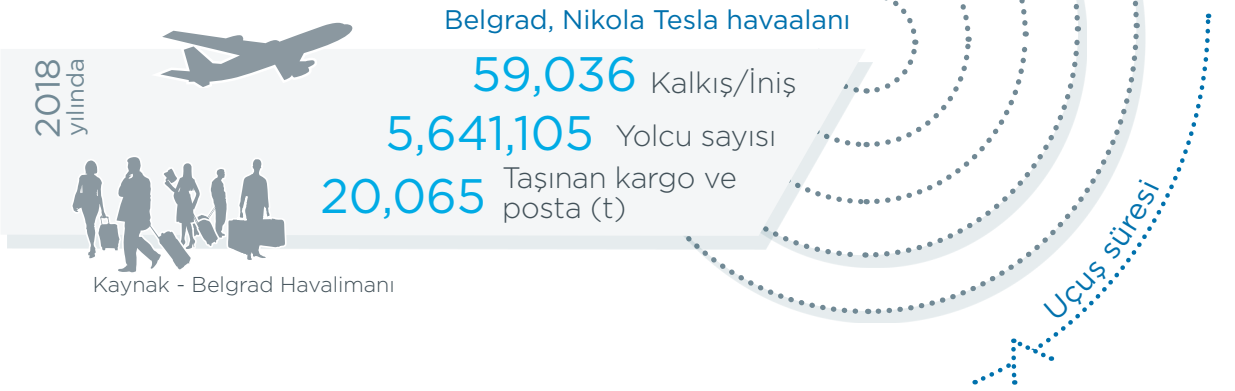
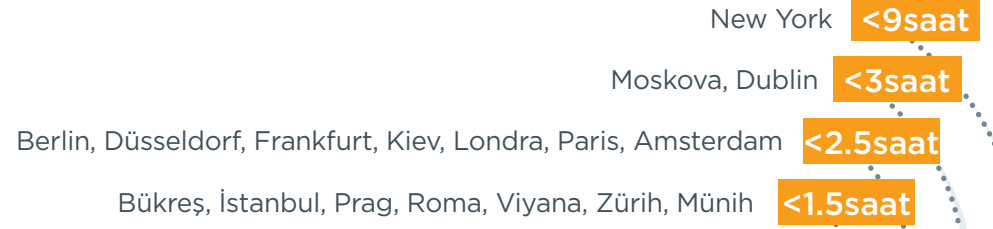
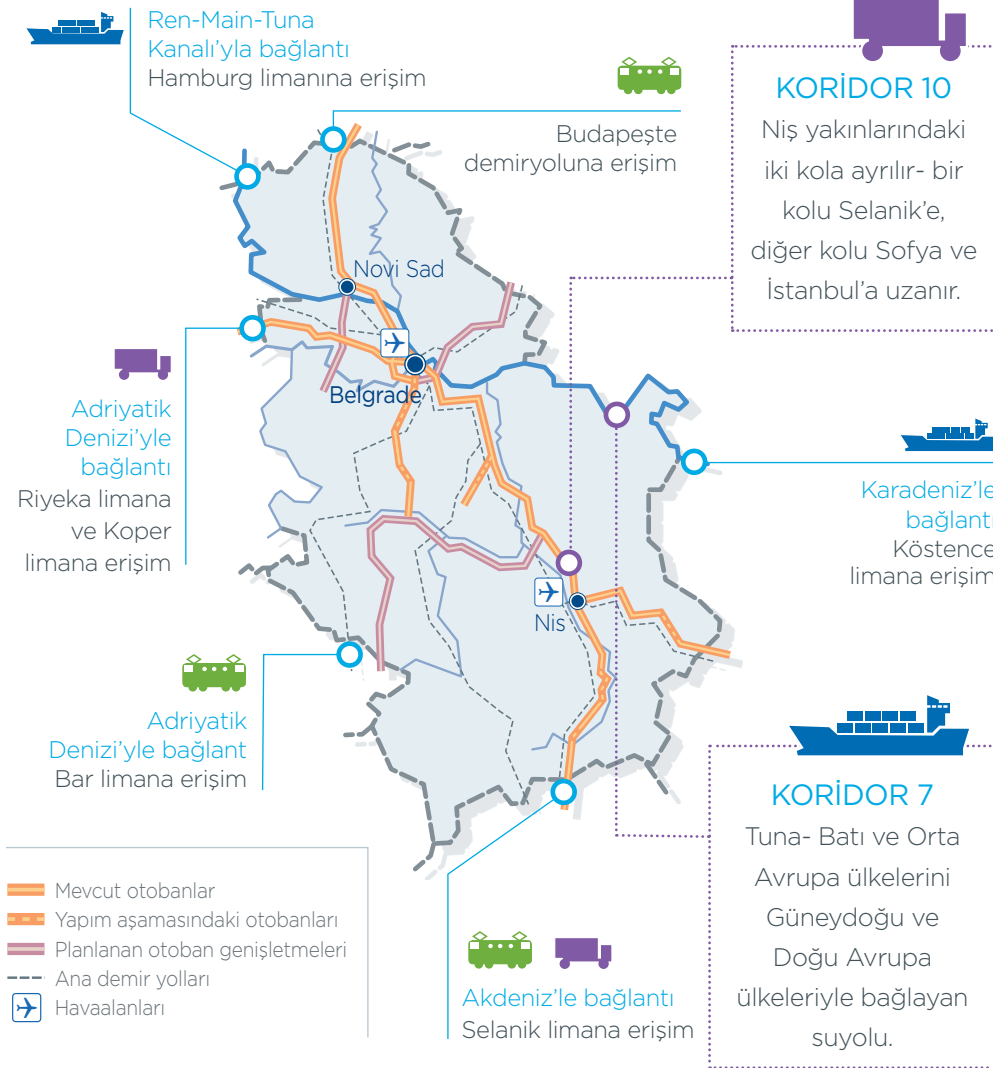
İnşaat malzemesi, enerji, taşıma ve yakıt maliyetleri vergiden muaf

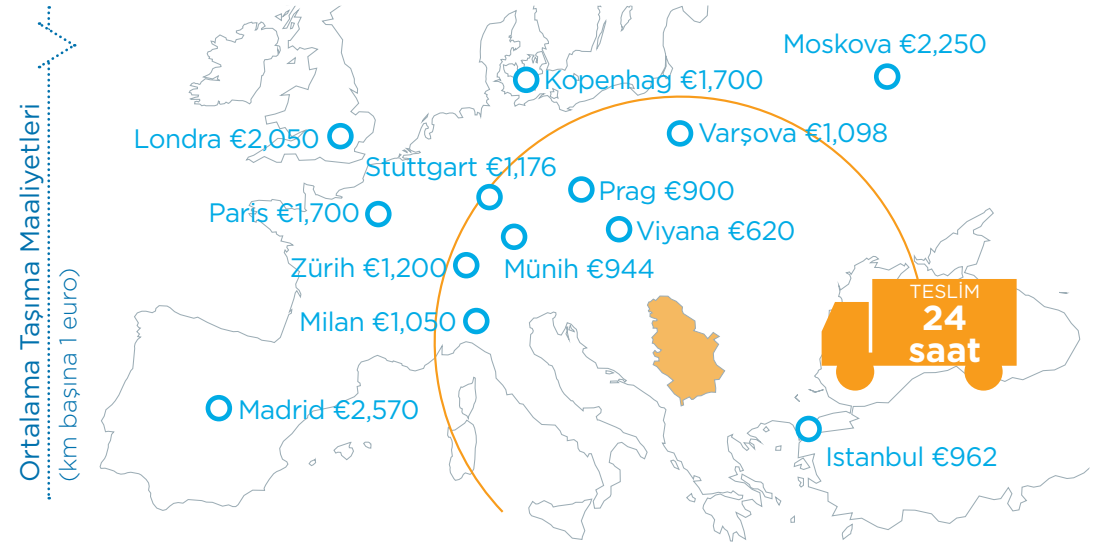
Gümrük vergisi yok (hammadde, ekipman, inşaat malzemesi)

6 Uygun Coğrafi konum

Sırbistan'da geliş her zamankinden daha kolay!

Müşterilerinize yakın olunuz

Sırbistan Hükümeti daha cazip bir iş ortamı yaratacak, büyümeyi canlandıracak, rekabet edilebilirlik seviyesini yükseltecek ve ilave istihdam oluşturacak iddialı ekonomik ve yapısal reform sürecinde ilerlemeye devam etmektedir.

*Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakerelerinden sorumlu
AB Komiseri Johannes Hahn*

IMF heyeti Sırbistan'ın makroekonomik istikrar ve mali konsolidasyon açısından kat ettiği mesafeyi tatmin edici bulmaktadır. Ülkede ekonomik iyileşme süreci devam etmekte olup, bu süreç güçlü politikalar ve gelişen güvenle desteklenmektedir.

James Roaf, IMF'nin Sırbistan Misyonunun Başkanı

Sırbistan Doğu Avrupa'da iş olanakları açısından ideal bir üs olma imkânı sunmaktadır. Sırbistan'a yatırım için en güçlü argümanların başında ise, ülkedeki kalifiye işçilerden istifadeyle yüksek kaliteli ürünlerin en ekonomik şekilde üretilmesi imkânı gelmektedir.

Dr. Ronald Seeliger, CEO, STada/Hemofarm

Başarımızın temelinde, Sırbistan'da nitelikli eleman bulmanın kolaylığı yatmaktadır. Zorlukların arttığı bir piyasa ortamında hayatta kalmamız, yeni pazarlara erişimimiz ve gelecekteki sınamalar için gerekli tedbirleri almamız, sözkonusu elamanlarımızın özverili çalışmalarıyla mümkün olmaktadır.

Hubert Forster, Muhlbauer Technologies

Sırbistan'ın altyapısı ve ulaştırma koridorları ile inşaat izinlerinin verilmesinde ve idari prosedürlerin tamamlanmasında gösterilen hız, AB'ye benzer şekilde sağlam ve istikrarlı bir iş ortamı sağlamaktadır.

Zivko Topalovic, CEO, ContiTech Fluid Serbia (Continental AG)

BPE Belgrad, operasyonlarının sadece üretim değil, her aşamasında yerel işgücünden istifade etmektedir. Sektörde dünyanın en iyi ekiplerinden birisini oluşturduk; yerel çalışanlarımız artık daha önemli işlevler yerine getiriyorlar ve hatta merkez ofisimize diğer ülkelerdeki fabrikalarımıza destek sağlıyorlar.

David Banjai, Ball Packaging Europe Belgrade eski Genel Müdürü

RAS

“Sırbistan Kalkınma Ajansı” (RAS), Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti adına, doğrudan yatırımları ve ihracatın geliştirilmesini teşvik edecek şekilde geniş bir hizmet yelpazesi sunmaktadır. Ayrıca, ekonomik ve bölgesel kalkınmayı desteklemek amacıyla Sırbistan’ın rekabet gücünü ve adını geliştirmeye yönelik projelerin uygulanmasına öncülük etmektedir.

Yeni kurulan RAS, yerine geçtiği “ Sırbistan Yatırım ve İhracatı Geliştirme Ajansı” (SİEPA) ile “Bölgesel Kalkınma Ulusal Ajansı”nın (NARD) bilgilerinden yararlanmakta ve modern ekonominin ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli düzenlemeleri yapmaktadır.

RAS, güçlü ve sürdürülebilir bir ekonomi inşa etmek ve Sırbistan halkının yaşam kalitesini artırmak amacıyla, yerel ve uluslararası şirketler için tek paket halinde hizmet sunan bir merkez olarak faaliyet göstermektedir.

Sırbistan Kalkınma Ajansı (RAS)

Kneza Milosa 12, 11000 Belgrad, Sırbistan

Telefon: 00 381 11 3398 510

office@ras.gov.rs

www.ras.gov.rs

Mart, 2019